

Rakennuslupa tietomallilla - skaalauslinikka

8.6.2021

9.00 Tervetuloa, Jyrki Laurikainen/RAKLI

Rakennuslupa tietomallilla osana kokonaisuutta, Jarmo Lehto/Jalecon

Esimerkkihankkeen fasilitoitu prosessikeskustelu

vetäjänä Antero Hirvensalo/Synecon

Puheenvuorossa mukana:

Jouni Vastamäki/Järvenpään kaupunki,

Teemu Kangasmäki/YIT Suomi Oy,

Janne Tani/Aihio Arkkitehdit,

Minna Salonsaari/Gravicon,

Pia Nitz/Solibri,

Tomi Henttinen/Gravicon,

Jarmo Lehto/Jalecon

RAVA2 –tilanne

Anna-Riitta Kallinen/Arkcon

Keskustelu aiheesta ja sen herättämistä kysymyksistä

Miten tästä eteenpäin?

10.55 Yleisosuus päättyy

Huom.

Tilaisuus nauhoitetaan

Kysymykset ja kommentit chatiin

**Klinikkatyöskentelyyn osallistuvat
JATKUU
klo 11.00**

Ohjelma

RAKLI

11.00 Klinikkaprosessin esittely, Marika Latvala, RAKLI

Klinikan osallistujien ja pilottien lyhyt esittely, Jarmo Lehto, Jalecon/Antero Hirvensalo, Synecon

Keskustelu pienryhmissä mahdollisuuksista ja haasteista

Tulevat työpajat ja niiden aikataulu

12.00 Tilaisuus päättyy

Mitä ovat klinikat?

Klinikkatoiminta

RAKLI

- Klinikoissa kehitetään yhdessä aktiivisessa vuorovaikutuksessa kiinteistö- ja rakennusalaa käytännön tapausten kautta
- RAKLI kokoaa aiheen kannalta keskeiset osapuolet etsimään parhaita ratkaisumalleja
- RAKLI järjestää työpajoille intressivapaat puitteet sekä työskentelyprosessin vetäjän
- Kukin klinikka sisältää avoimet aloitus- ja tulosseminaarit sekä valituille osallistujille 3-5 työpajaa
  - Klinikan seurantalaverista sovitaan klinikkakohtaisesti
- Klinikan kesto on keskimäärin n. 6kk
- Klinikkatoiminta on RAKLIn maksullista jäsenpalvelua
  - Osallistumismaksu on organisaatiokohtainen
- Lisätietoja: <https://www.rakli.fi/klinikat/>

**Rakennuslupa
tietomallilla -
skaalauslinikka**

Tavoitteet

RAKLI

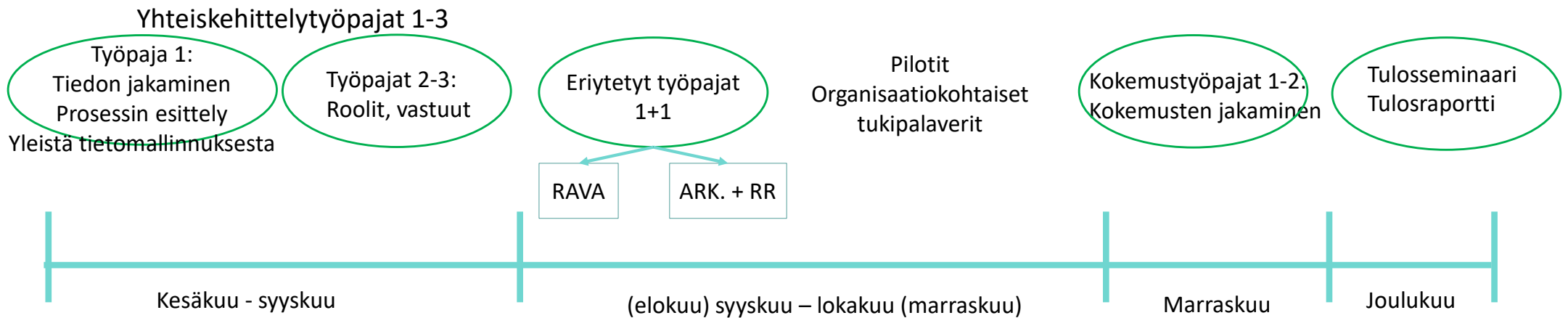
- Skaalata aiemmin Kira-Digihankkeena pilotoitua tietomallipohjaista rakennuslupaprosessia muihin Suomen kuntiin
- Antaa eväitä rakennusvalvonnoille myöntää ja rakennushankkeeseen ryhtyviä hakea rakennuslupa tietomallia hyödyntäen
- Pilottien kautta kehittää tietomallipohjaista rakennuslupaprosessia
- Toteutetaan yhteistyössä skaalaus- ja tietomallinnuskonsulttien kanssa
  - Jalecon, Synecon, Solibri, Gravicon
- Klinikan päärahoittajana toimii ympäristöministeriö (RYHTI-hanke)

HUOM.
MRL uudistuu, tietomalli
osana lupaprosessia!

Prosessi ja aikataulu

RAKLI

Klinikka mahdollistajana

RAKLI

- Prosessin kehittäminen yhteistyössä niin, että se palvelee molempia lupaprosessin osapuolia
  - Vaikuttaminen
    - Villikin idea voi synnyttää jotain uutta tai saada ainakin idun alkuun
  - Avoin vuorovaikutus
    - Saa tulla ainakin hetkeksi pois omasta siilosta ja roolista
    - Tyhmiä kysymyksiä ei ole
    - Kaikkien ideat ja ajatukset ovat yhtä hyviä
    - Liikesalaisuuksiin ei tarvitse mennä
  - Vertaistuki ja verkostoituminen osapuolten kesken
  - Oppi tietomallipohjaisesta rakennuslupaprosessista ja tietomallinnuksesta
  - Tuki prosessin läpiviemiseen ja luvan käsittelyyn
-

Pienryhmäkeskustelu: Mahdollisuudet ja haasteet

Tietomallia hyödyntävän rakennusluvan hakemisen ja myöntämisen mahdollisuudet ja haasteet

- Käytetään Howspace –alustaa, henkilökohtainen linkki tullut sähköpostiin
  - Mikäli ei ole, niin ilmoita Marikalle
  - Mahdolliset kirjautumis- yms. haasteet pyritään selvittämään tilaisuuden jälkeen, ilmoita niistä Marikalle
- Valitkaa ryhmästä kirjuri
- Valitkaa se, joka jakaa näytölle Howspace -tilan
- Kirjatkaa 1-2 mahdollisuutta ja 1-2 haastetta / ryhmä

Ja matka jatkuu...

Tulevat työpajat

RAKLI

- Työpajat 2 ja 3: Syvennyttään prosessiin ja osapuolten rooleihin, tehtäviin ja vastuisiin
- Eriytetyt tietomallinnustyöpajat: Pureudutaan tietomallinnuksen yksityiskohtiin rakennuslupaprosessin näkökulmasta
  - Erillinen RAVOille ja Rakennushankkeeseen ryhtyville joukkueineen
- Kokemustyöpajat 1 ja 2: Jaetaan kokemuksia ja kehitetään niiden pohjalta prosessia
- Tulosseminaari: Jaetaan työskentelyn tulokset avoimessa seminaarissa

Aikataulu

RAKLI

- Ennen kesälomia
  - pyritään laittamaan Solibrin koulutuslisenssit kuntoon (viimeistään heti elokuussa)
  - laitetaan Howspace –oikeudet niille, joilta vielä puuttuvat
  - tarkentamaan pilotteja tarvittavilta osin
  - pyritään vahvistamaan loput osallistujat
- Kysely sähköpostitse doodlella (**vastaukset 11.6.21 mennessä**)
  - Työpajat 2-3, eriytetyt tietomallinnustyöpajat ajoittuvat viikoille 34-38
  - Kokemustyöpajat 1-2 ajoittuvat viikoille 47-49
  - Tulosseminaari pidetään vko 50

A photograph of a modern balcony railing system. The railing consists of vertical glass panels held by metal brackets and posts. A lush greenery garland is draped along the top of the railing. The scene is bathed in the warm, golden light of a sunset, with long shadows cast across the metal grating floor. Two modern outdoor lamps are visible, one in the foreground and one further back. The overall atmosphere is serene and elegant.

HYVÄÄ KESÄÄ 😊

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus

Digitaalisuus, tietomallien ja koneluettavien tietosisältöjen hyödyntäminen, ilmastonmuutos, elinkaari ja kiertotalous

Kansallinen rakentamisluvan tietomalli valmistuu v 2021

MRL ja Rytj-laki astuvat voimaan v 2023

Ympäristöministeriön hankkeet

RYHTI

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmähanke

TULOS: Yhteen toimivuus ja Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (**RYTJ**) jonka käyttöönotto v 2023.

YTV2020

Yleisten tietomallivaatimusten uudistustyö.

Hanke käynnistyy YTV2012 osan 14 (**Tietomallien hyödyntäminen rakennusvalvonnassa**) uudistamisella, julkaisu syksyllä.

RAVA2

TULOS: rakennusvalvonnassa käytettävien rakennuksen BIM-tietomallien tietosisältöjen vaatimukset. Hanke päättynyt.

Kunnan rakennusvalvonnan sähköisen lupaprosessin edelleen kehittäminen ja prosessien automatisointi

Tavoitteena luoda kuntien järjestelmiin kyvykkyys hallinnoida IFC-malleja sekä siirtää tietoja IFC-mallista kunnan rekisteriin ja 3D-kaupunkimalliin automaattisesti

noin 1 153 000 €
9/2021-10/2023

Päähakijana Helsingin kaupunki, + 25 muuta kaupunkia

Kuntaliitto tukee hanketta.

Päätöstä odotetaan Valtionvarainministeriöstä

Pienten kuntien rakennusvalvonnan sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto sekä ylikunnallisen yhteistyön kehittäminen

Tavoitteena ottaa käyttöön rakennusvalvonnan sähköinen asiointipalvelu niissä pienissä kunnissa joilla ei ole ollut aikaisemmin mahdollisuutta toteuttaa tätä. Kehitetään myös ylikunnallista yhteistyötä niin, että tarvittaessa voidaan toista kuntaa sijaistaa tai jakaa resursseja.

n.526 000 €
9/2021-10/2023

Päähakijana Rääkkylän kunta, 22 muuta (pieniä)

Kuntaliitto tukee hanketta.

Rakennuslupa tietomallilla – skaalauslinikka

Kehitetään, yhtenäistetään ja levitetään tietomallipohjaisen lupaprosessin käytäntöjä.

Budjetti noin 85k€
Mukana 6-10 kuntaa.

Rahoittaa YM, RAKLI ja osapuolet.

3/2021-12/2021 ->2023 (skaalausta jatketaan seuraaviin kuntiin yllämainitussa projektissa)

Myös yksityisen sektorin toimintaa on kehitettävä esim luvituksessa tarvittavia ohjelmistoja.

Kaksi EU horizon projektivalmistelua, jotka tähtäävät syyskuun hakuun, ja ne voisivat käynnistyä keväällä v 2022

"Digital permits"

Rakennusvalvonta prosessien digitalisointiin tähtäävä " Digital permits and compliance checks for buildings and infrastructure (IA)," VTT vetoinen projektivalmistelu, jossa yhteyshenkilö: Rita Lavikka

"CHEK projekti"

Hollanti vetoinen EU projektivalmistelu
Yhteyshenkilö: Francesca Noardo

Muita RAVA uudistamiseen liittyviä projekteja ja yhteisöjä:

Paikkatieto koordinaatiston tarkistaminen ja korjaaminen.

Päätöksäittelyssä

Alkaa kun päätös, kestää 5-6kk
Rahoittajana VM. Mukana Vantaa, Järvenpää, Hyvinkää, Tampere.

Hampurissa on digikaava-rakennuslupaprojekti DIPAS and XLeitstelle
<http://bimbauantrag.de/>

Tallinnassa / Virossa on meneillään rakennusluvan tarkastelu tietomallin avulla. Asiasta tietää sikkäläisen arkkitehtiosaston johtaja Kimmo Lylykangas. Tekevät digiloikan ja suoraan paperiluvasta tietomalleihin.

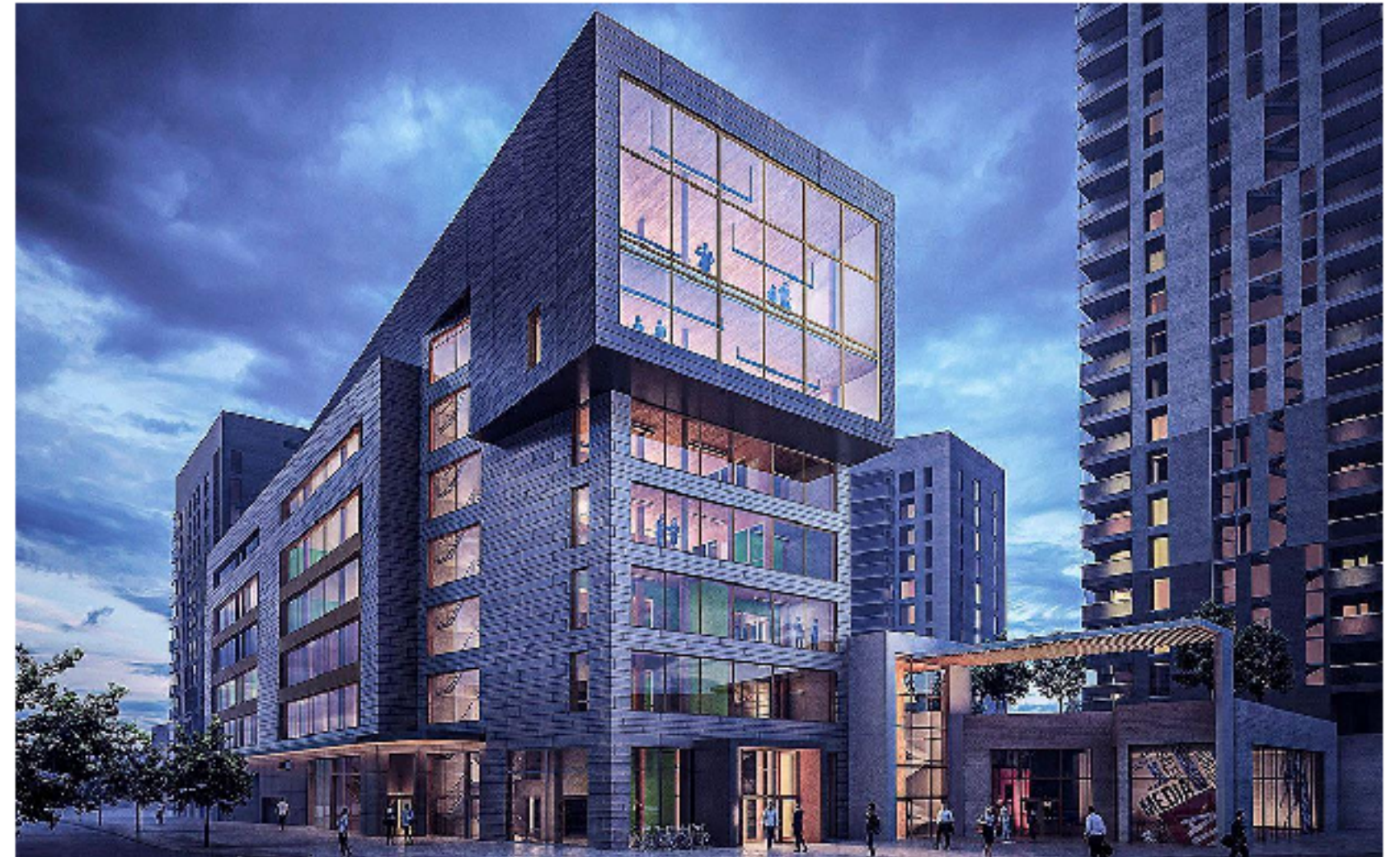
European Network for Digital Building Permits
Tämä kv. verkosto on tutkimusvetoinen ja siellä löytyy hyvää kokonaiskuvaa alan kehittymisestä.
<https://3d.bk.tudelft.nl/projects/eunet4dbp/>
Yhteyshenkilö Francesca Noardo

Lupaprosessin läpikäynti (JPB)

Tavoite

Yhteiskehittäminen

JPB osapuolten
esittely

Orientaatio

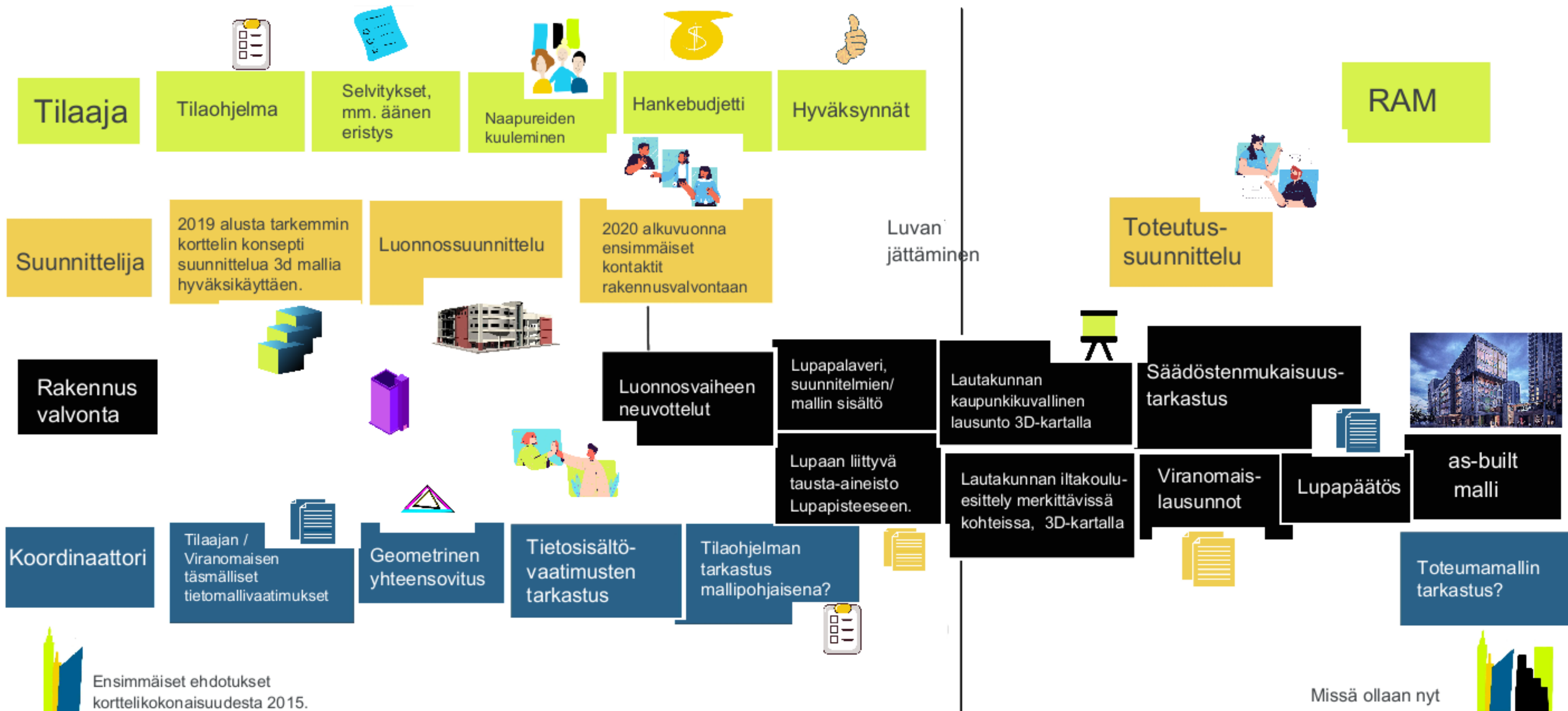
Minkälaisia mielikuvia sinulla on tietomallia käyttävästä lupaprosessista?

JPB mallinnus

JPB lupaprosessin päävaiheet

Ensimmäiset ehdotukset korttelikokonaisuudesta 2015.

Missä ollaan nyt

Haasteet ja mahdollisuudet

Luodaan käsitys miten haasteet ja kehityskohteet jäsentyy.

Prosessi

Rajapinnat visiot -
luonnossuunnittelu-
toteutussuunnittelu.
Missä kohtaa
tuodaan mikäkin
sisältö malliin?

Mallivaatimukset ja
tarkastussäännöt
erityissuunnitelmille

Erilaiset
hankemuodot

Yhtenäinen,
nopeampi
käsittely

Tietovaatimukset
auttavat
rakennusprosessia

Kuulemiset ja
katselmuksat
havainnollisempia

Eroon
piirustuksista
ja liitteistä

Teknologia

Ohjelmistotoimittajien
halukkuus kehittää
Suomen tarpeisiin

ohjeiden ja
vaatimusten taso -
suunnittelujärjestel-
mästä riippumaton
asettelu

Vaatimusten
"automaattitarkastus"

Visuaalinen
tarkastelu suhteessa
mallinäkömään, AR

Vaatimukset

ohjeiden ja
vaatimusten taso -
suunnittelujärjestelm-
ästä riippumaton
asettelu

Säädösten
soveltuvuus
mallitarkasteluun

Vaatimukset
suoraan säädöksistä
johdetut.
Valtakunnallisesti
yhdenmukainen.

tasapuolinen
käsittely ja
ohjeistus koko
maassa

Osapuolten kokemus ja osaamistaso

Keskustelu ja jatko

Keskusteluista
määrittelyihin

Valta ja
rohkeus
vaatia

huippumahdollisuudet
kun tehdään yhdessä ja
oikeassa järjestyksessä

Tiedot
samaa
paikkaan

Viranomaisen
esittää vaatimuksia

viranomais
määritykset
kaupan
päälle

hankkeen ehdoilla,
asiakaslähtöisesti

Tähdätään kaikkien kannalta
selkeään lopputulokseen

Euroopan tasolla yhteinen
kehittäminen